

державної влади відповідно до їх компетенції з врахуванням подій, проблем та тенденцій світового економічного розвитку, реальної ситуації в економіці, соціальній та правоохоронній сферах.

3. Взаємодія з іншими державами та міжнародними організаціями в сфері забезпечення економічної безпеки.

Взаємодія з іншими державами та міжнародними організаціями в сфері забезпечення економічної безпеки здійснюється в рамках укладення угод та домовленостей в таких формах:

- проведення консультацій;
- обмін фахівцями та експертами щодо рішення проблем економічної безпеки, які відображають свій взаємний інтерес;
- розробка і реалізація загальних програм і заходів, що направлені на нейтралізація впливу загрозливих факторів та ліквідацію таких явищ, що носять загрозливий регіональний та глобальний характер.

ЄВРОПЕЙСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ПРАКТИКА: МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

О.М. Кушніренко, к.е.н., доцент

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», м. Київ

Зовнішньоторговельні чинники сьогодні є визначальними для відновлення економічного розвитку України та забезпечення макроекономічної стабільності. Інтеграція національної економіки до глобального торговельного простору перебуває у тісному зв'язку з діяльністю міжнародних організацій, зокрема СОТ. Набуття Україною 6 травня 2008 року членства в ній призвело до необхідності слідувати правилам СОТ в побудові і реалізації зовнішньоторговельної політики України, що означає курс на відкриття економіки та відмову від протекціоністських заходів, несумісних з правилами міжнародної торговельної системи. Імплементация Угоди про асоціацію між Україною та ЄС призвела до того, що український ринок стає все більше відкритий для іноземних товарів, водночас надає додаткові можливості для просування товарів вітчизняних виробників на європейський ринок.

Це вимагає розробки і впровадження ефективних заходів державного менеджменту з підтримки української промисловості в умовах дії сучасних торговельних угод, що посилює актуальність формування та реалізації ефективної торговельної політики України, використовуючи повною мірою ті торговельні механізми, які успішно застосовують інші країни світу.

Європейська практика свідчить про вагоме значення торговельної політики в фокусі державного управління, що доводить прийняття у 2015 році Ком'юніке «Trade for all – Towards a more responsible trade and investment policy» [1].

Європейська комісія формує систему глобальних правил торгівлі з метою створення глобальної системи справедливої і відкритої торгівлі за допомогою міжнародних організацій, зокрема СОТ. Головною передумовою дії системи глобальних правил торгівлі є сприяння відкритості для торгівлі світової економіки та доступу на глобальний ринок країн, що розвиваються. Другим важливим аспектом відкритої європейської торговельної політики є формування умов для економічного зростання, створення нових робочих місць для європейців шляхом відкриття ринків з ключовими країнами-партнерами. Одним із способів відкриття ринків є проведення переговорів спрощеного доступу і умов для торгівлі та інвестицій в рамках угод про вільну торгівлю [2].

Торгова політика ЄС прагне відкрити нові ринки для європейських експортерів, працівників та інвесторів через усунення бар'єрів на ринках торгових партнерів. Європейська комісія тісно співпрацює з країнами за межами Європи в таких рамках: вирішення проблем для експортерів, розширення можливостей для бізнесу ЄС, щоб отримати рівний доступ до ринків щодо закупівель за межами ЄС, зменшення контрафакції та піратства європейських товарів, нових можливостей для європейських інвестицій, захисту інтересів товаровиробників у судовій системі згідно зобов'язань СОТ.

Важливим блоком європейської торговельної політики є недопущення несправедливої шкоди європейським компаніям і їх працівникам у випадку недобросовісного імпорту та порушенням ринкового ціноутворення.

Європейська комісія активно використовує торгову політику для зміцнення інших важливих міжнародних цілей: підтримка захисту навколишнього середовища в рамках глобальних змін клі-

мату; поліпшення умов праці для працівників у країнах, що розвиваються; забезпечення найвищих стандартів здоров'я і безпеки для продуктів.

Враховуючи існуючі проблеми торгового регулювання в Україні, вважаємо першочерговим завданням формування системи програмних заходів щодо впровадження дієвих торговельних інструментів захисту національних виробників в промисловості. Аналіз відповідності актів ЄС з торговельної політики та законодавства України свідчить про необхідність впровадження додаткових змін та доповнень. Значну увагу пропонується звернути на зовнішні міжнародні чинники: формування сприятливого міжнародного іміджу України як надійного торговельно-економічного партнера; розширення участі у світових інтеграційних процесах та підписання регіональних торговельних угод з врахуванням національних інтересів; представлення національних інтересів України в міжнародних торгових інституціях, зокрема СОТ, підготовка відповідних позовів про дискримінацію українських виробників при перешкоджанні вільного доступу на європейські та інші ринки тощо. Це вимагає проведення значної інформаційної роботи з підготовки відповідних кадрів та поширення інформації щодо можливості України в світі.

Таким чином, враховуючи подальшу європейську інтеграцію, для України ключовим завданням є формування такої торговельної політики, яка б відповідала цілям європейської торговельної політики. Формування цілісного механізму захисту національних виробників в промисловій сфері сприятиме збільшенню доданої вартості, і тим самим створюючи додатковий національний дохід та забезпечуючи зайнятість, стимулюватиме іноземних інвесторів до відкриття виробничих потужностей та локалізації виробництва, і таким чином сприятиме проведенню модернізації вітчизняної промисловості.

Перелік посилань:

1. *European Commission, Communication «Trade for all – Towards a more responsible trade and investment policy»*, COM(2017) 14 [Електронний ресурс]. – Доступний з : <http://ec.europa.eu/trade/policy/>
2. *EU trade policy* [Електронний ресурс]. – Доступний з : <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/new-trade-strategy/>

ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТРЕНДІВ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

О.В. Кушнірецька, к.е.н., с.н.с.

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», м. Львів

Зміна виробничої парадигми, що супроводжується тотальною глобалізацією, інформатизацією, віртуалізацією, зумовлює зміну форм та методів організації бізнесу, зокрема, як в частині забезпечення його організаційно – управлінського супроводу, так і в частині процесу компонування доданої вартості. Зокрема, якщо в індустріальну добу виробничо-господарські системи тяжіли до місця локалізації безпосередньо задіяних у виробничому процесі ключових економіко-географічних факторів виробництва (природні, трудові, енергетичні ресурси, фінансовий та підприємницький капітал), то у постіндустріальну (постмодерну) добу, внаслідок розвитку глобалізаційних процесів та пов'язаних із ними процесів інтернаціоналізації капіталів та потужного розвитку інформаційних мереж та новітніх технологій, відбувається розмивання традиційних територіальних меж організації ділової активності. Це вимагає нового критичного погляду як на дефініцію нової просторової організації бізнесу, так і досліджень на предмет відповідності покладених на неї функцій та напрацювання поточних механізмів регулювання.

З огляду на це актуалізується наукова проблематика щодо термінологічного упорядкування процесів просторової організації бізнесу, виділення її форм та напрацювання інструментарію для аналізу та оцінки. На даний час не існує єдиного наукового підходу до визначення поняття «просторова організація бізнесу», оскільки наукова дискусія, з одного боку, доволі нещодавно почала оперувати поняттям простору як одного з ключових детермінантів розвитку економічних систем, а з іншого боку, на даний час існує велика кількість термінологічних неузгоджень щодо можливості ототожнення чи, навпаки, необхідності виділення просторової організації соціально-економічних систем в окрему наукову категорію (на противагу усталеній категорії територіальної організації).

Ключовим у даному аспекті, на нашу думку, є виділення доволі гнучкої когнітивної «межі» у розумінні простору та території у контексті організації явищ, процесів та суспільних систем загалом. Так, наприклад, за одним із означень, територія визначається як обмежена частина твердої поверхні Землі з природними і антропогенними властивостями, що характеризується протяжністю